

సభాపర్వం - ధర్మసారం

విఘ్నేశ్వర ధ్యానమ్

శుక్లాంబరధరం విష్ణుం, శశివర్ణం చతుర్భుజమ్ ।
ప్రసన్నవదనం ధ్యాయేత్, సర్వవిఘ్నోపశాంతయే ॥

శ్రీనివాస ధ్యానమ్

స త్వం మాం సాహి దేవేశ లక్ష్మీశ గరుడధ్వజ ।
సర్వాపత్తివినాశాయ ప్రసన్నో భవ సర్వదా ॥

శ్రీ కృష్ణ ధ్యానమ్

కృష్ణాయ యాదవేంద్రాయ, జ్ఞానముద్రాయ యోగినే ।
నాథాయ రుక్మిణీశాయ, నమో వేదాంతవేదినే ॥

వ్యాస ధ్యానమ్

కృష్ణద్వైపాయనం వ్యాసం, సర్వలోకహితే రతమ్ ।
వేదాబ్జభాస్కరం వందే, శమాదినిలయం మునిమ్ ॥

అథ సంకల్పః

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, శ్రీమదఖిలాండకోటి -
బ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినః, పరిపూర్ణానుగ్రహేణ, సర్వేషామ్,
ఆస్తికమహాజనానాం, ఆధివ్యాధి, నివృత్తిద్వారా, ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం,
విషూచికేత్యాది, క్రిమిజనిత, సమస్త దుష్ప్రభావ, నిర్మూలన ద్వారా, సకల
శ్రేయోఽభివృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థకామమోక్షాఖ్య, చతుర్విధ, పురుషార్థఫలసిద్ధ్యర్థం,
సమస్తపాపక్షయార్థం, సనాతన ఆర్షధర్మస్య, సర్వోన్నతిసిద్ధ్యర్థం, తద్ధర్మ-
ప్రతికూలతా పరిహారార్థం, గోసంరక్షణార్థం, జ్ఞాన-భక్తి-వైరాగ్య సిద్ధ్యర్థం చ,
శ్రీమన్మహాభారతే, సభాపర్వణి, యథాశక్తి, శ్లోకవ్యాఖ్యానపురస్కరం,
షోడశాధ్యాయాంతర్గత, శ్లోకపారాయణం, ఆచార్యముఖేన కరిష్యామహే.

శ్రీకృష్ణపరబ్రహ్మణే నమః

**అథ శ్రీమహాభారతే సభాపర్వాంతర్గత
రాజసూయారంభపర్వణి షోడశోఽధ్యాయః**

యుధిష్ఠిర ఉవాచ

కథం జిత్వా పునర్యాయమ్ అస్మాన్ సంప్రతి యాస్యథ ।
అస్మింస్త్వర్థాంతరే యుక్తమ్ అనర్థః ప్రతిపద్యతే ।
తస్మాన్న ప్రతిపత్తిస్తు కార్యా యుక్తా మతా మమ ॥ 16-4 ॥

యథాఽహం విమృశామ్యేకః తత్తావచ్ఛూయతాం మమ ।
సన్న్యాసం రోచయే సాధు కార్యస్యాస్య జనార్దన ।
ప్రతిహంతి మనో మేఽద్య రాజసూయో దూరాహరః ॥ 16-5 ॥

వైశంపాయన ఉవాచ

పార్థః ప్రాప్య ధనుఃశ్రేష్ఠమ్ అక్షయ్యా చ మహేషుధీ ।
రథం ధ్వజం హయాంశ్చైవ యుధిష్ఠిరమభాషత ॥ 16-6 ॥

అర్జున ఉవాచ

ధనుశ్శస్త్రం శరా వీర్యం పక్షో భూమిర్యశో బలం ।
ప్రాప్తమేతన్మయా రాజన్ దుస్ప్రాపం యదభీప్సితం ॥ 16-7 ॥

కులే జన్మ ప్రశంసంతి వైద్యాస్సాధు సునిష్ఠితాః ।
బలేన సదృశం నాస్తి వీర్యం తు మమ రోచతే ॥ 16-8 ॥

కృతవీర్యకులే జాతః నిర్వీర్యః కిం కరిష్యతి ।
నిర్వీర్యే తు కులే జాతః వీర్యవాంస్తు విశిష్యతే ॥ 16-9 ॥

క్షత్రియస్సర్వశో రాజన్ యస్య వృత్తిర్విషజ్జయే ।
సర్వైర్గుణైర్విహీనోఽపి వీర్యవాన్ హి తరేద్ రిపూన్ ॥ 16-10 ॥

సర్వైరపి గుణైర్ముక్తః నిర్వీర్యః కిం కరిష్యతి ।
గుణీభూతా గుణాస్సర్వే తిష్ఠన్తి హి పరాక్రమే ॥ 16-11 ॥

జయస్య హేతుస్సిద్ధిర్ణి కర్మ దైవం చ సంశ్రితం ।
సంయుక్తో హి బలైః కశ్చిత్ ప్రమాదాన్నోపయుజ్యతే ॥ 16-12 ॥

తేన ద్వారేణ శత్రుభ్యః క్షీయతే సబలో రిపుః ॥ 16-13 ॥

దైన్యం యథా బలవతి తథా మోహేనా బలాన్వితే ।

తావుభౌ నాశకౌ హేతూ రాజ్ఞా త్యాజ్యౌ జయార్థినా ॥ 16-14 ॥

జరాసంధవినాశం చ రాజ్ఞాం చ పరిరక్షణం ।

యది కుర్యామ యజ్ఞార్థం కిం తతః పరమం భవేత్ ॥ 16-15 ॥

అనారంభే హి నియతః భవేదగుణనిశ్చయః ।

గుణాన్నిస్సంశయాద్రాజన్ వైర్గుణ్యం మన్యసే కథం ॥ 16-16 ॥

కాషాయం సులభం పశ్చాత్ మునీనాం శమమిచ్ఛతాం ।

సామ్రాజ్యం తు భవేచ్ఛక్యం వయం యోత్య్వామహే పరాన్ ॥ 16-17 ॥

ఇతి శ్రీమహాభారతే సభాపర్వాంతర్గత

రాజసూయారంభపర్వణి షోడశోఽధ్యాయః

సుభాషితమ్

న పృచ్ఛేత్ గోత్రచరణే న స్వాధ్యాయం కథంచన ।

తత్ర సంస్థం హరిం జ్ఞాత్వా పూజయేదవిచారయేత్ ॥

విష్ణువిద్వేషిణో యే చ యే చ సజ్జనదూషకః ।

యే చ వర్ణాశ్రమభ్రష్టాః తే వై పంక్తిబహిష్కృతాః ॥

అథ క్షమప్రార్థనా

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తుతే ॥

అథ లోకక్షేమప్రార్థనా

స్వస్తిప్రజాభ్యః పరిపాలయంతాం
న్యాయ్యేనమార్గేణ మహీం మహీశాః ।
గోబ్రాహ్మణేభ్యశ్చుభమస్తు నిత్యం
లోకాస్సమస్తాస్సుఖినో భవన్తు ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్

కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా
బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై
నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్

శ్రియఃకాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

